Diphasiastrum ×issleri – plavuník Isslerův

Celkové rozšíření je nedokonale známé, dosud byl zjištěn ve střední Evropě, na střední Sibiři a v severovýchodní části Severní Ameriky (Kubát in Hejný & Slavík 1988). Pravděpodobně se jedná o taxon hybridogenního původu – jeho rodiči jsou D. alpinum a D. complanatum (Stoor et al. 1996). Roste na podobných stanovištích jako ostatní druhy plavuníků – porosty borůvky, brusinky anebo vřesu nebo lesní světliny, často na místech s narušeným půdním krytem (průseky bývalých ženijně-technických zátarasů, opuštěné těžebny štěrku, lyžařské sjezdovky, okraje lesních cest). Lokality mají pomíjivý charakter – některé zanikají v důsledky sukcesních změn, jiné na vhodných místech vznikají. Na Šumavě má podobný typ rozšíření jako *D. alpinum*; hojnější je v západní a střední části pohoří. Několik lokalit je známo z bavorské části pohoří, např. u obcí Ludwigsthal, Buchenau, Oberfrauenau, Guglöd, Riedlhütte, Finsterau (Damboldt 1962, Horn et al. 1999, Diewald in GBIF). Z více lokalit je znám z české části Šumavy, zejména z okolí Železné Rudy, Prášil, Srní, Churáňova, Bučiny, Kvildy, Knížecích Plání, Žďárku, Horské Kvildy, Kubovy Huti a Včelné pod Boubínem (např. Moravec 1963, Kubát 1974, Pavlíčko & Procházka 1998, Procházka & Kováříková 1999, Ekrt & Půbal 2009). V rakouské části pohoří roste jen na lyžařské sjezdovce na hoře Zwieselberg u obce Schwarzenberg (Speta & Kleesadl inZOBODAT, Procházka & Kubát 1998).

Diphasiastrum ×issleri – Isslers Flachbärlapp

Die Gesamtverbreitung ist nicht vollkommen bekannt, bisher wurde Isslers Flachbärlapp in Mitteleuropa, Mittelsibirien und im nordöstlichen Teil Nordamerikas festgestellt (Kubát in Hejný & Slavík 1988). Wahrscheinlich handelt es sich um ein Taxon hybridogenen Ursprungs – seine Eltern sind D. alpinum und D. complanatum (Stoor et al. 1996). Er wächst auf ähnlichen Standorten wie andere Flachbärlapparten – Heidelbeeren-, Preiselbeeren oder Heidekrautbewuchs oder Waldlichtungen, oft an Stellen mit gestörter Bodenbedeckung (Schneisen der ehemaligen pioniertechnischen Sperren, verlassene Kiesgruben, Skipisten, Waldwegeränder). Die Lokalitäten haben einen vergänglichen Charakter – einige gehen infolge Sukzessionsänderungen unter, andere entstehen wieder an geeigneten Stellen. Er hat im Böhmerwald einen ähnlichen Verbreitungstyp wie *D. alpinum*; häufiger ist er im westlichen und zentralen Teil des Gebirges. Einige Lokalitäten sind aus dem bayerischen Teil des Gebirges bekannt, z. B. bei den Gemeinden Ludwigsthal, Buchenau, Oberfrauenau, Guglöd, Riedlhütte, Finsterau (Damboldt 1962, Horn et al. 1999, Diewald in GBIF). Von mehreren Lokalitäten ist er aus dem böhmischen Teil des Böhmerwaldes bekannt, besonders von der Umgebung von Železná Ruda, Prášily, Srní, Churáňov, Bučina, Kvilda, Knížecí Pláně, Žďárek, Horská Kvilda, Kubova Huť und Včelná pod Boubínem (z. B. Moravec 1963, Kubát 1974, Pavlíčko & Procházka 1998, Procházka & Kováříková 1999, Ekrt & Půbal 2009). Im österreichischen Teil wächst er nur auf der Skipiste auf dem Zwieselberg bei der Gemeinde Schwarzenberg (Speta & Kleesadl inZOBODAT, Procházka & Kubát 1998).

Červený seznam Šumavy/Rote Liste des Böhmerwaldes

EN (Endangered/Ohrožené/Stark gefährdet) [B2ab(iii)]

Literatura/Literatur

Damboldt J. (1962) Lycopodium issleri in Bayern. – Berichte der Bayerischen Botanischen Gesellschaft 35: 20–22.
Ekrt L. & Půbal D. (2009) Novinky v květeně cévnatých rostlin české Šumavy a přiléhajícího Předšumaví. II. – Silva Gabreta 15: 173–196.
GBIF.org (online) GBIF Home Page. Available from: https://www.gbif.org [cit. 2020-22].
Hejný S. & Slavík B. (eds) (1988) Květena České socialistické republiky. Vol. 1. – 557 p., Academia Praha.
Horn K., Diewald W. & Hofmann R. (1999) Neufunde bemerkenswerter Farnpflanzen (Pteridophyta) im Nationalpark Bayerischer Wald und angrenzenden Gebieten. – Hoppea 60: 371–391.
Kubát K. (1974) Diphasium issleri (Rouy) Holub a D. tristachyum (Pursh) Rothm. v Čechách a na Moravě. – Preslia 46: 310–318.
Moravec J. (1963) Příspěvek k rozšíření Pteridophyt v jihozápadních a jižních Čechách. – Preslia 35: 255–276.
Pavlíčko A. & Procházka F. (1998) Aktuální rozšíření některých druhů čeledi plavuňovité (Lycopodiaceae) na české Šumavě. – Silva Gabreta 2: 85–91.
Procházka F. & Kováříková J. (1999) Významnější nové nálezy květeny české Šumavy a nejvyšších poloh Předšumaví. – Erica 8: 23–74.

Europäische Union
Evropská unie
Europäische Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj
Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)
KVĚTENA ŠUMAVY
FLORA DES BÖHMERWALDES

Procházka F. & Kubát K. (1998) Zwei Neufunde für Österreich aus der Familie der Lycopodiaceae. – Beitr. Naturk. Oberösterreichs 6: 321–323.
Stoor A. M., Boudrie M., Jérôme C., Horn K. & Bennert H. W. (1996) Diphasiastrum oellgaardii (Lycopodiaceae, Pteridophyta), a new lycopod species from Central Europe and France. – Feddes Repertorium 107: 149–157.
ZOBODAT (online) Biographical data rekord. Dostupné z: http://www.zobodat.at/ [cit. 2020-22].

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj
Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)
FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

Mapa rozšíření/Erweiterungskarte

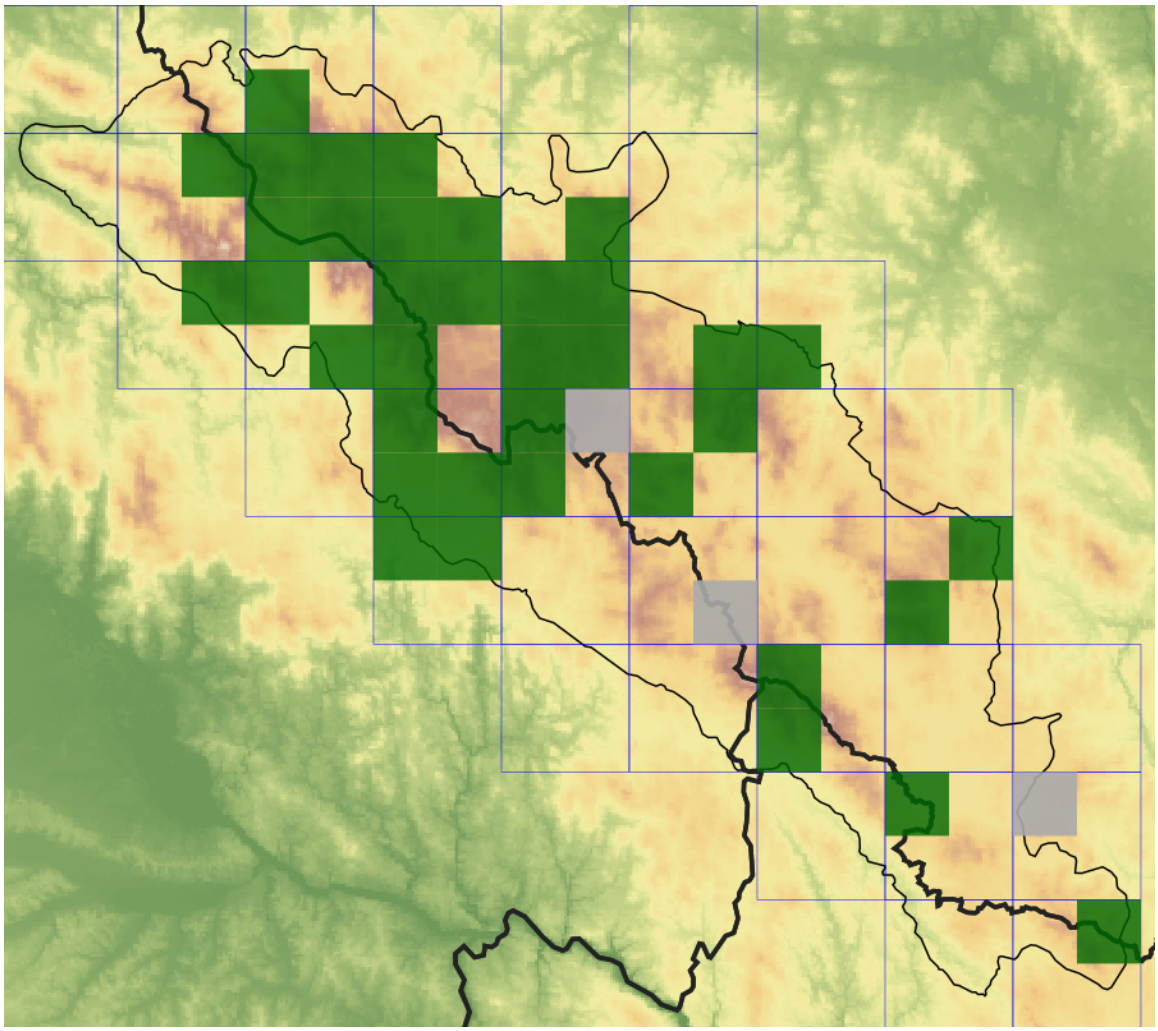

Legenda

- ověřené záznamy
- neověřené záznamy
- nejisté záznamy

Legende

- Verifizierte Angaben
- Noch nicht verifizierte Angaben
- Unsichere Angaben

© Květena Šumavy/Flora des Böhmerwaldes 11/09/2026

Data o rozšíření rostlin pochází z Databáze české flóry a vegetace (Pladias), bavorské národní databáze (AFvB) a nově získaných dat v projektu Květena Šumavy. Data jsou zobrazována v síťové mapě založené na kvadrantech středoevropské mapovací sítě 5 × 3 zeměpisné minuty (ca. 5,5 × 5,9 km).

Die Verbreitungsdaten der Pflanzen stammen aus der Datenbank der Tschechischen Flora und Vegetation (Pladias), der Datenbank zur Flora von Bayern (AFvB) und neu erfassten Daten aus dem Projekt Flora des Böhmerwaldes. Angaben zur Verbreitung werden basierend auf dem Kartenraster für Mitteleuropa angegeben, abgeleitet von Quadranten mit 5 × 3 Bogenminuten (ca. 5,5 × 5,9 km).

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

Fotografie/Fotos

***Diphasiastrum ×issleri* – Petr Koutecký – Železná Ruda, Špičák.**

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj
Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)
FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

***Diphasiastrum ×issleri* – Petr Koutecký – Železná Ruda, Špičák.**

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY

***Diphasiastrum ×issleri* – Milan Štech – Přední Výtoň, Soví vrch.**

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

FLORA DES BÖHMERWALDES
KVĚTENA ŠUMAVY